

Vyhodnotenie stanovísk a požiadaviek, ktoré boli doručené k návrhu rozsahu hodnotenia strategického dokumentu

Banskobystrický samosprávny kraj, Oddelenie územného plánovania a životného prostredia, Nám. SNP 23, 974 01 Banská Bystrica, list č. 10653/2023/ODDUPZP-2, zo dňa 14.08.2023	
Vyjadrenie, stanovisko	Vyjadrenie k stanovisku
<p>Banskobystrický samosprávny kraj ako dotknutý samosprávny kraj v zmysle § 8 ods. 8 zákona o posudzovaní k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom "Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike" vydáva nasledovné stanovisko.</p> <p>Banskobystrický samosprávny kraj súhlasí s predloženým rozsahom hodnotenia strategického dokumentu a nemá k nemu nové špecifické požiadavky. Banskobystrický samosprávny kraj zároveň odporúča obstarávateľovi v dostatočnom časovom predstihu komunikovať s dotknutými obcami pri prácach súvisiacich s výberom miesta pre hlbinné úložisko jadrového odpadu.</p>	<p>Berie sa na vedomie. Práca s verejnosťou a dotknutými obcami je jednou z kľúčových fáz pre výber prieskumnej lokality HÚ a následné práce na projektovej a realizačnej činnosti.</p>
Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, 837 52 Bratislava, list č. S23278-2023-OVZSP-3, zo dňa 17.08.2023	
<p>K návrhu špecifických podmienok v súvislosti s rozsahom hodnotenia určených variantov si MZ SR dovoľuje požiadať o doplnenie bodu 2.2.16 a vloženie nového bodu takto:</p> <p>V bode 2.2.16 odporúčame doplniť druhú vetu, ktorá znie „Vyhodnotiť vplyvy vyvolané v súvislosti so spracovaním rádioaktívnych odpadov, ktoré neboli vyprodukované na území SR. Hodnotenie bude obsahovať vplyv na produkciu sekundárnych rádioaktívnych odpadov vrátane rádioaktívnych odpadov z budúceho vyradovania spracovateľských technológií, vplyv na rádionuklidové zloženie rádioaktívnych odpadov uložených a neuložených v Republikovom úložisku rádioaktívnych odpadov Mochovce a vplyv finančné náklady a technologickú náročnosť budúceho vyradovania spracovateľských technológií. Porovnať variant súčasného stavu, ktorý umožňuje spracovávanie rádioaktívnych odpadov, ktoré neboli nevyprodukované na území SR a variant, ktorý neumožňuje spracovávanie rádioaktívnych odpadov, ktoré neboli nevyprodukované na území SR. Porovnanie obsahuje rôzne spôsoby spracovania rádioaktívnych odpadov z hľadiska bilancie aktivity, rádionuklidového zloženia, hmotnosti a objemu rádioaktívnych odpadov, možného negatívneho vplyvu na plnenie časového harmonogramu vyradovania jadrových zariadení v SR a budovanie hlbinného úložiska v SR.</p> <p>Odôvodnenie V období niekoľkých posledných rokov boli vyvinuté aktivity na spracovanie rádioaktívnych odpadov, ktoré neboli vyprodukované na území SR. V roku 2022 Najvyšší kontrolný úrad uverejnil správu, v ktorej konštatuje, že termín na ukončenie vyradovania JE V1 v roku 2027 ohrozený.</p> <p>Vkladá sa nový bod, ktorý znie: „Správa o hodnotení bude obsahovať informácie o rádioaktívnom odpade, ktorý je určený na spracovanie. Informácie budú obsahovať súhrn dát za plánované obdobie aktuálne schválenej vnútroštátnej politiky a programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi. Informácie budú poskytované v intervale jedenkrát za rok pre jednotlivé roky plánovaného obdobia. Správa bude zahŕňať informácie o predpokladanom množstve tvoreného rádioaktívneho odpadu rozdelené podľa zdrojov, informácie o aktuálnom množstve skladovaného rádioaktívneho odpadu, ktorý je určený na spracovanie</p>	<p>Požiadavka sa týka jestvujúcich jadrových zariadení, ktoré sú povolené. Spaľovanie RAO a IRAO zo zahraničia v spaľovniach RAO bolo vykonávané na základe podpísaných zmlúv pred účinnosťou noviel zákonov 87/2018 a 17/1992 Z. z. v súlade s prechodnými ustanoveniami noviel týchto zákonov. V roku 2013 a v období rokov 2015 – 03/2022 boli spaľované slovenské aj zahraničné RAO na spaľovni PS 06, v roku 2022 bolo koncom apríla uvedené do prevádzky druhé spaľovacie zariadenie PS 45 v obj. 809. Obidve spaľovacie zariadenia počas prevádzky spĺňajú koncentračné limity jednotlivých znečisťujúcich látok schválené Úradom jadrového dozoru SR v internom prevádzkovom predpise „Limity a podmienky bezpečnej prevádzky jadrového zariadenia Technológie na spracovanie a úpravu RAO“. Z priložených grafov č.1 a č.2 (pod tabuľkou) je zrejmé, že spracovanie zahraničných RAO nemá zásadný vplyv na úroveň koncentrácie jednotlivých znečisťujúcich látok uvoľňovaných do ovzdušia, pričom na spaľovanie zahraničných RAO sú využívané voľné kapacity spaľovacích zariadení bez</p>

<p><i>(rozdelenie podľa jednotlivých foriem spracovania) informácie o množstve rádioaktívneho odpadu, ktorý nebol vyprodukovaný na území SR a formy spracovania a informácie o kapacitných rezervách spracovateľských technológií z hľadiska rozdielu kapacity jednotlivých spracovateľských technológií a predpokladaného množstva rádioaktívneho odpadu, ktorý nebol vyprodukovaný na území SR“.</i></p> <p>Odôvodnenie: Informácie a porovnanie o rádioaktívnom odpade a jeho spracovaní je potrebné z hľadiska vyhodnotenia odôvodnenia budovania ďalších spracovateľských technológií a dodržiavania princípu ALARA. Súčasne v roku 2018 v zisťovacom konaní v súvislosti s výstavbou spaľovne PS 45 navrhovateľ odôvodnil potrebu výstavby druhého spaľovacieho zariadenia predpokladaným nárastom tvorby rádioaktívnych odpadov, ktoré sa vyprodukujú na území SR, o približne 50 %, období rokov 2020-2023. Za obdobie rokov 2016-2018 bolo spracovaných formou spaľovania približne 80-85 t/rok rádioaktívnych odpadov, ktoré boli vyprodukované na území SR. V období ďalších rokov množstvo spracovaného rádioaktívneho odpadu, ktorý bol vyprodukovaný na území SR klesalo. V roku 2021 boli spracované rádioaktívne odpady formou spaľovania v množstve 38,25 ton rádioaktívnych odpadov vyprodukovaných na území SR a 114,2 ton rádioaktívnych odpadov vyprodukovaných mimo územia SR. V roku 2022 boli spracované rádioaktívne odpady formou spaľovania v množstve 35,53 ton rádioaktívnych odpadov vyprodukovaných na území SR a 231,68 ton rádioaktívnych odpadov vyprodukovaných mimo územia SR.</p>	<p>vplyvu na spaľovanie RAO z vyradovania a prevádzky jadrových zariadení v SR. Pričom pri činnostiach vyradovania a prevádzky JZ sú využívané modernejšie postupy s cieľom minimalizovať tvorbu RAO v rámci týchto procesov v súlade s požiadavkami Atómového zákona a z toho dôvodu produkcia spáliteľného RAO z prevádzky a vyradovania JZ v SR z roka na rok klesá.</p>
<p>Obec Starý Tekov, Tekovská 1, 935 26 Starý Tekov, List č. OUST/387/2023, zo dňa 10.08.2023</p>	
<p>Obec Starý Tekov k predloženému dokumentu nemá námietky.</p>	<p>Berie sa na vedomie</p>
<p>Obec Žilkovce, Obecný úrad, 920 41 Žilkovce List č. OcÚ ŽJ 2023, zo dňa 18.08.2023</p>	
<p>Obec Žilkovce plne podporuje cieľ vnútroštátneho programu č. 7 v časti C.8. Úlohy a ciele, t.j. <i>"V rámci vyradovania JE A1 zabezpečiť monitorovanie rádioaktivity kanála Manivier a príľahlých brehov rieky Dudváh s návrhom a realizáciou potrebných opatrení vrátane prípadnej sanácie"</i>. Formuláciu <i>"a príľahlých brehov rieky Dudváh"</i> žiadame rozšíriť tak, aby bolo zrejmé, že monitoring a prípadná sanácia sa má realizovať nielen v úseku Dudváhu v bezprostrednom okolí zaústenia kanála Manivier do Dudváhu, ale v rozsiahlejšom úseku v smere toku Dudváhu tak, ako je to definované v rozsahu hodnotenia v EIA procese pre navrhovanú činnosť <i>"V. etapa vyradovania JE A1 a následné uvoľňovanie areálu JE A1 spod administratívnej kontroly"</i>, kde sa uvádza <i>"plánovaný monitoring radiačnej situácie brehov realizovať v rozsahu dotknutého územia kanála Manivier a na území vodného toku Dudváh od miesta zaústenia kanála Manivier do Dudváhu, minimálne po ústie Dudváhu do Váhu v Siladiciach"</i>.</p> <p>Obec Žilkovce ďalej požaduje, aby do cieľov Aktualizácie VP bol zaradený aj záväzok zabezpečiť odstránenie náletovej vegetácie z kanála Manivier a jeho brehov a brehov vodného toku Dudváh (v smere toku od zaústenia Maniviera do Dudváhu), a to termínom realizácie čonajskôr – do konca roka 2023, najneskôr do jari 2024.</p> <p>Súčasný stav kanála Manivier nielenže znemožňuje vykonanie plánovaného monitoringu rádioaktivity kanála Manivier (a prípadnej sanácie), ale aj zásadným spôsobom obmedzuje funkciu kanála Manivier pri odvoде vôd - či už zjadrovej lokality J. Bohunice alebo z polí v okolí kanála. Vzhľadom na to, že Manivier vedie zastavaným územím obce Žilkovce, obávame sa rizika neželaného obmedzenia priepustnosti kanála, ktoré by mohlo viesť k</p>	<p>Požiadavky sú prevádzkového charakteru a presahujú predmet a zameranie strategického dokumentu.</p> <p>Uvedené požiadavky je možné uplatniť u prevádzkovateľa jestvujúcich jadrových zariadení v rámci poprojektovej prípravy, návrhu monitorovania zložiek ŽP v zmysle záverečných stanovísk z procesu EIA pre navrhované činnosti: <i>"V. etapa vyradovania JE A1 a následné uvoľňovanie areálu JE A1 spod administratívnej kontroly"</i> a <i>"Optimalizácia spracovateľských kapacít technológií pre spracovanie a úpravu rádioaktívnych odpadov JAVYS, a. s. v lokalite Jaslovské Bohunice"</i>.</p> <p>Tak ako je uvedené v pláne V. etapy vyradovania JE A1 bude v rámci nej realizovaný riadny monitoring radiačnej situácie brehov v rozsahu dotknutého</p>

<p>zaplaveniu zastavaného územia obce. Zodpovedajúcu úroveň údržby kanálu Manivier považujeme za podstatnú aj z hľadiska bezpečnosti prevádzky jadrových zariadení v jadrovej lokalite J. Bohunice. Ako sa uvádza aj na str. 133 správy o hodnotení navrhovanej činnosti <i>"Optimalizácia spracovateľských kapacít technológií pre spracovanie a úpravu rádioaktívnych odpadov JAVYS, a. s. v lokalite Jaslovské Bohunice"</i> kanálom Manivier <i>"je možné vypúšťať aj priemyselné odpadové vody v prípade plánovanej odstávky alebo poruchy, resp. nepredvídanej udalosti na potrubnom zberači SOCOMAN. za podmienky, že bude táto skutočnosť oznámená príslušnému úradu štátnej vodnej správy, SÍP a ÚVZSR."</i> Ak teda kanál Manivier slúži ako havarijná záloha potrubného zberača SOCOMAN, je potrebné, aby bol udržiavaný v stave zodpovedajúcom tejto funkcii (čo v súčasnosti nie je). Do rozsahu hodnotenia preto žiadame doplniť bod: <i>"Zpracovať do cieľa č. 7 v časti C.8. Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike požiadavky obce Žlkovce na rozšírenie územia plánovaného monitoringu radiačnej situácie a prípadnej sanácie o úsek Dudváhu vsmere toku od zaústenia Maniviera; na odstránenie náletovej vegetácie a pravidelnú údržbu Maniviera a Dudváhu v k. ú. Žlkovce"</i>. Zabezpečenie zodpovedajúcej starostlivosti o kanál Manivier vnímame aj ako súčasť riešenia historického dlhu odvetvia jadrovej energetiky voči obci Žlkovce a jej obyvateľom. Územie obce bolo napr. vystavené rádioaktívnej kontaminácii kanála Manivier a Dudváhu v dôsledku vypúšťania kontaminovaných vôd z jadrovej lokality J. Bohunice a centrum obce bolo asanované v súvislosti s vybudovaním jednej z hlavných prístupových ciest do jadrovej lokality J. Bohunice. Obec Žlkovce za uvedené negatívne vplyvy nebola primerane kompenzovaná a dokonca dodnes trpí tým, že väčšina centra obce je vo vlastníctve Východoslovenských kameňolomov a štrkopieskov, štátneho podniku v likvidácii ako nástupnej organizácie Investičnej výstavby energetiky Slovenska š. p. (IVES). Žiadame, aby sektor jadrovej energetiky prevzal zodpovednosť a aktívne sa postavil k riešeniu uvedených negatívnych vplyvov resp. ich následkov.</p>	<p>územia kanála Manivier a na území vodného toku Dudváh od miesta zaústenia kanála Manivier do Dudváhu, minimálne po ústie Dudváhu do Váhu v Siladiciach aj s príslušným dopadom na existujúcu náletovú vegetáciu. Výsledkom bude zhodnotenie úrovne kontaminácie a prípadného vplyvu na ŽP. V prípade ak to z pohľadu platnej legislatívy bude nevyhnutné, bude v spolupráci s dotknutými orgánmi štátnej správy zabezpečená sanácia príslušného územia vrátane ostatných súvisiacich činností. Údržba kanálu Maniviera a prípadná likvidácia náletových drevín bude realizovaná s prihliadnutím na jeho aktuálny stav a požiadavky legislatívy.</p> <p>Z vyššie uvedeného vyplýva že realizácia prípadnej sanácie v požadovanom termíne od roku 2023, resp. začiatku 2024 roku je technicky, legislatívne a aj z finančného hľadiska nerealizovateľná.</p>
<p>Obec Veľké Kostoľany, M.R.Štefánika 800/1, 922 07 Veľké Kostoľany, List č. 868/2023, zo dňa 18.08.2023</p> <p>Do rozsahu hodnotenia Aktualizácie VP žiadame doplniť nasledovný bod: <i>"V správe o hodnotení uviesť odhad množstva (v t) tvoreného domáceho RAO, ktorý bude potrebné spracovať niektorou z technológií pre spracovanie a úpravu RAO v období rokov 2023 -2030. Odhad množstva tvoreného RAO uviesť pre každý druh spracovania osobitne (napr. spaľovanie, pretavba, ...) a pre každý rok z obdobia rokov 2023 -2030. V správe o hodnotení vyhodnotiť, či existujúca kapacita technológií pre spracovanie a úpravu RAO kapacitne postačuje pre potreby SR a kvantifikovať kapacitné rezervy s ohľadom na potreby SR."</i> Túto požiadavku odôvodňujeme tým, že v zisťovacom konaní pre navrhovanú činnosť <i>"Optimalizácia kapacít spaľovania JZ TSU RAO"</i> v roku 2018 bola potreba výstavby druhej spaľovne RAO (PS 45) odôvodňovaná navrhovateľom nasledovne: <i>"V období rokov 2020 - 2023 sa aktuálne očakáva nárast tvorby spáliteľných RAO z vyradovania jadrových elektrární A I a JE VI na úrovni cca 50 %, ktorý vyplýva z plánovanej realizácie projektov a činností demontáže častí primárneho okruhu týchto jadrových elektrární. Zároveň od roku 2020 sa uvažuje so začiatkom produkcie</i></p>	<p>Požiadavka sa týka jestvujúcich jadrových zariadení, ktoré sú povolené. Spaľovanie RAO a IRAO zo zahraničia v jestvujúcich spaľovniach RAO napriek tomu, že to Atómový zákon a ani Smernica Rady 2011/70/EURATOM o zodpovednom a bezpečnom nakladaní s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom nezakazuje bolo vykonávané v súlade so znením noviel zákonov 87/2018 a 17/1992 Z. z. , ktoré spaľovania RAO zo zahraničia zakazujú, nakoľko sa spaľovanie realizovalo na základe podpísaných zmlúv pred účinnosťou noviel zákonov 87/2018 a 17/1992 Z. z. v súlade s prechodnými</p>

<p><i>spáliteľných RAO z prevádzky jednotlivých blokov JE EMO 3 a 4. Z uvedených dôvodov je pre navrhovateľa nevyhnutné mať v nasledujúcom období k dispozícii prevádzkyschopné technologické zariadenie na spaľovanie pevného a kvapalného RAO, ktoré bude schopné spracovávať RAO v rozsahu posúdenej kapacity 240 ton spracovaného odpadu za rok tak, aby naša spoločnosť vedela v prvom rade pružne zabezpečiť vznikajúce požiadavky na spracovanie RAD z vyradovania a taktiež z prevádzky JZ v Slovenskej republike."</i></p> <p>Množstvo spaľovaného domáceho RAO sa v rokoch 2016-2018 pohybovalo na úrovni cca 80-85 ton ročne. V nasledujúcich rokoch však napriek vyššie uvedenému vyjadreniu došlo k poklesu množstva spaľovaného domáceho RAO (cca 60 t v rokoch 2019 a 2020; 38,25t v roku 2021 a 35,53t v roku 2022). Prudko však narástlo množstvo spaľovaného zahraničného RAO z úrovne cca 45-50 t/rok v období 2016-2019 na 114,62 t v roku 2021 a 231,68 t v roku 2022. Z mesačných výkazov o spaľovaní RAO zverejňovaných spoločnosťou JAVYS ďalej vyplýva, že v období od augusta 2022 do mája 2023 nebol spaľovaný žiaden RAO slovenského pôvodu. Požiadavka na predloženie odhadov pre obdobie 2023 – 2030 vyplýva z toho, že Aktualizácia VP <i>"predstavuje vlastnú stratégiu nakladania s RA.O a VJP pre obdobie rokov 2023-2030 s výhľadom na ďalšie obdobie"</i>.</p> <p>Plne podporujeme bod 2.2.16 rozsahu hodnotenia:</p> <p><i>"Príposudzovaní vplyvov strategického dokumentu identifikovať toky rádioaktivity a hmotnosti pri nakladaní s RA.O a vplyvy spracovávania RA.O, špeciálne však RAO zo zahraničia (zohľadniť ti. 4 ods. 2 smernice 2011170 EURATOM);"</i></p> <p>Naša obec v minulosti už viackrát explicitne vyjadrila nesúhlas so spracovávaním, najmä spaľovaním, zahraničného RAO v SR. Slovenská legislatíva však spracovávanie zahraničného RAO naďalej umožňuje, a to aj vrátane spaľovania (v zmysle prechodných ustanovení do spálenia RAO zazmluvneného pred prijatím zákazu spaľovania zahraničného RAO). Z mesačných výkazov o spaľovaní RAO zverejňovaných spoločnosťou JAVYS vyplýva, že aktivita popola je často výrazne nižšia než aktivita RAO pred spaľovaním (napr. 94500 MBq vs. 32800 MBq v októbri 2022, kedy bol spaľovaný výhradne zahraničný RAO - 30,4286 t RAO na vstupe, po spálení 4,080 t popola). Žiadame preto, aby v procese posudzovania vplyvov Aktualizácie VP, t.j. v správe o hodnotení, bol vysvetlený uvedený významný rozdiel v aktivite na vstupe a výstupe spracovania. Vzhľadom na to, že legislatíva SR pri spracovávaní zahraničného RAO vyžaduje len vyrovnanie bilancie aktivity a nie vyrovnanie rádionuklidového zloženia RAO na vstupe a produktov spracovania a úpravy na výstupe, žiadame, aby boli vyhodnotené vplyvy spracovávania zahraničného RAO v SR na rád ionuklidový inventár v SR, t.j. napr. či dochádza resp. môže dochádzať k "výmene" nejakého druhu rádionuklidov zo SR za iný druh rádionuklidov zo zahraničia (ak áno, tak v akej miere). Žiadame, aby bolo vyhodnotené, či je splnená podmienka konečnej zodpovednosti zahraničných štátov za <i>"bezpečné a zodpovedné uloženie týchto materiálov vrátane akéhokoľvek odpadu, ktorý vznikne ako vedľaj!!produkt"</i> v zmysle čl. 4 ods. 2 smernice 2011170 EURATOM.</p>	<p>ustanoveniami noviel týchto zákonov.</p> <p>V súlade s podmienkami rozhodnutia ÚJD SR č. 286/2022 sú na intranetovej stránke JAVYS zverejňované údaje o plánovanom nakladaní s jednotlivými druhmi RAO v príslušnom roku (domáce, vs. zahraničné), tzv. Toky RAO, okrem toho v zmysle podmienok rozhodnutia ÚJD SR č. 286/2022 sú na intranetovej stránke JAVYS v mesačných intervaloch zverejňované údaje o spracovaní domácich a zahraničných RAO spaľovaním s príslušnými bilanciami hmotností a aktivity primárnych a sekundárnych RAO.</p> <p>V súlade so znením § 21 Zákona 541/2004 Z.z. a Vyhlášky ÚJD SR č.30/2012 Z.z. je v rámci spracovania RAO a návratu sekundárneho RAO povinnosť dodržať ekvivalentnú, resp. alikvotnú hodnotu aktivity.</p> <p>Napríklad vzhľadom k existujúcej krížovej kontaminácii spaľovne RAO PS06 v BSC RAO alfa nuklidmi zo spracovania RAO z vyradovania JE A1 bolo v súlade s legislatívou v rámci bilancie využívané porovnanie radiotoxicity dovezených a vyvezených rádionuklidov v primárnom a sekundárnom RAO z toho dôvodu, že toxicita alfa nuklidov z pohľadu ich dlhodobého vplyvu na obyvateľstvo je vysoká. Takýto prepočet bilancie dovezených a vyvezených (sekundárnych) RAO je spracovávaný v súlade so Smernicou 96/29/EURATOM, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany zdravia pracovníkov a obyvateľstva pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia.</p>
<p>Okresný úrad Hlohovec, odbor starostlivosti o životné prostredie, Jarmočná 3, 920 01 Hlohovec, List č. OU-HC-OSZP-2023/000969-002, zo dňa 14. 08.2023</p>	
<p>Okresný úrad Hlohovec, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OSŽP Hlohovec“) vydáva k</p>	<p>Berie sa na vedomie</p>

<p>predloženému strategickému dokumentu v zmysle § 25 písm. f) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nasledovné stanovisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • k predloženému rozsahu hodnotenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom nemáme pripomienky a nežiadame ďalšie posudzovanie. <p>Záväzný stanovisko nenahrádza povolenie ani súhlas podľa ustanovení tohto zákona a nie je rozhodnutím podľa predpisov o správnom konaní. Osobitné predpisy ako aj ostatné ustanovenia zákona ostávajú vydaním tohto vyjadrenia nedotknuté.</p>	
<p>Okresný úrad Hlohovec, odbor starostlivosti o životné prostredie, Jarmočná 3, 920 01 Hlohovec, List č. OU-HC-OSZP-2023/000968-002, zo dňa 14. 08.2023</p>	
<p>OSŽP Hlohovec v zmysle § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné stanovisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orgán ochrany prírody nemá pripomienky k predloženému rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. 	<p>Berie sa na vedomie</p>
<p>Okresný úrad Hlohovec, odbor starostlivosti o životné prostredie, Jarmočná 3, 920 01 Hlohovec, List č. OU-HC-OSZP-2023/000959-002, zo dňa 15. 08.2023</p>	
<p>Okresný úrad Hlohovec, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 61 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) a ako dotknutý orgán podľa § 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva stanovisko k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom: Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike obstarávateľ: Národný jadrový fond, Tomášikova 22, 821 02 Bratislava 2.2.5. Zohľadniť informácie k ochrane a manažmentu vôd (ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov/vodný zákon); aplikovať periodický monitoring vodných útvarov v okolí lokalít, ktoré by mohli byť úložiskom RAO ovplyvnené (eliminácia nežiadúcich únikov nebezpečných látok do pôdy, podzemných vôd a povrchových vôd); 2.2.6. V nadväznosti na bod 2.2.5. uviesť potrebu monitoringu a sledovanie dodržiavania povolených prípustných hodnôt ukazovateľov znečistenia v zmysle ustanovení Nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd; 2.2.7. V správe o hodnotení zohľadniť periodický monitoring limitov stanovených vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody; manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov; 2.2.17. V správe o hodnotení zohľadniť strategické dokumenty a smernice EÚ a Slovenskej republiky, o. i. aj Smernicu 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (§ 5, týkajúci sa dodržiavania environmentálnych cieľov pre</p>	<p>Rámcové požiadavky na monitoring jednotlivých zložiek ŽP vrátane vôd sú popísané v časti VII. Návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie. Za súčasného stavu rozpracovanosti prieskumných lokalít HÚ a pred definitívnym výberom najvhodnejších lokalít nie je možné v danom rozsahu špecifikovať podrobnejšie požiadavky na monitoring.</p> <p>V časti III.1.2 je popísaný spôsob monitorovania jednotlivých zložiek ŽP z jestvujúcich povolených jadrových zariadení.</p> <p>Za súčasného stavu rozpracovanosti lokalít HÚ a pred definitívnym výberom najvhodnejších lokalít nie je možné v danom rozsahu špecifikovať podrobnejšie požiadavky na monitoring.</p>

<p>dosiahnutie dobrého stavu všetkých vodných útvarov); S predloženým rozsahom hodnotenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike“ súhlasíme bez pripomienok.</p>	
<p>Okresný úrad Hlohovec, odbor starostlivosti o životné prostredie, Jarmočná 3, 920 01 Hlohovec, List č. OU-HC-OSZP-2023/000952-002, zo dňa 11. 08.2023</p>	
<p>Okresný úrad Hlohovec, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy podľa zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie v zmysle § 104 ods. 1 písm. d) a podľa § 108 ods. 1 písm. m) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) vydáva vyjadrenie k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu podľa § 99 ods. 1 písm. e) zákona o odpadoch: K predloženému rozsahu hodnotenia nemáme žiadne pripomienky.</p>	<p>Berie sa na vedomie</p>
<p>Občianske združenie Chceme zdravú krajinu, Lermontova 911/3, 811 05 Bratislava, List zo dňa 18. 08.2023</p>	
<p>V rámci stanovenej lehoty Vám občianske združenie Chceme zdravú krajinu so sídlom Lermontovova 911/3, 811 05 Bratislava, IČO: 53509188 (ďalej ako "Združenie") v zastúpení Mgr. Michalom Daniškom, PhD. zasiela nasledovné stanovisko k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu "Vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike" (ďalej len "Aktualizácia VP"), ktorého obstarávateľom je Národný jadrový fond, Tomášikova 22, 821 02 Bratislava, IČO: 30865433 (ďalej len "NJF").</p> <p>1.</p> <p>V prvom rade musíme namietat' zásadné nedostatky konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o posudzovaní vplyvov") týkajúceho sa posudzovania vplyvov strategického dokumentu Aktualizácia VP na životné prostredie (ďalej len "Konanie") vo vzťahu k informovaniu verejnosti a zapojeniu dotknutých obcí.</p> <p>Hoci oznámenie o Aktualizácii VP a Aktualizácia VP boli na enviroportáli zverejnené 15.05.2023, MH SR ako rezortný orgán informoval o začatí SEA procesu v celoštátnej tlači až 23.05.2023 (t.j. o 8 dní neskôr) a dotknuté orgány a ďalších účastníkov z radov verejnosti informoval o uvedených skutočnostiach až 07.06.2023 (t.j. o 23 dní neskôr). Navyše bola verejnosť uvedená do omylu nesprávnou informáciou uvedenou v "informácii pre verejnosť", kde sa uvádza, že "Stanoviská verejnosti ... je možné predkladať najneskôr do 15 dní od zverejnenia v Informačnom systéme EIA/SEA (www.enviroportal.sk/eia)". V zmysle uvedeného, by už stanoviská verejnosti podané po 30.05.2023 (teda aj v čase keď MH SR a následne dotknuté obce informovali o Aktualizácii VP), boli podané po lehote. Bohužiaľ až s výrazným časovým oneskorením sme zistili, že v zmysle §6 ods. 6 Zákona o posudzovaní vplyvov môže verejnosť podávať stanoviská k oznámeniu o strategickom dokumente až do 15 dní odo dňa zverejnenia dotknutou obcou. Táto nesprávna informácia uviedla do omylu aj Združenie, ktoré preto nepodalo doplňujúce stanovisko k oznámeniu o Aktualizácii VP po 30.05.2023. Navyše, doteraz sme nezaznamenali zverejnenie informácií o</p>	<p>Stanovisko prakticky zhodné s obcou Veľké Kostoľany</p> <p>K bodu 1 administrácia procesu posudzovania vplyvov na ŽP strategického dokumentu je v kompetencii rezortného a príslušného orgánu.</p>

<p>oznámení o Aktualizácii VP na webových stránkach obcí Malženice (vrátane stránky malzenice.esmao.sk - viď príloha) a Nižná. Máme teda za to, že z formálneho hľadiska stále neuplynula lehota pre podávanie stanovísk verejnosti k oznámeniu o Aktualizácii VP.</p> <p>Ďalej namietame, že stále nebolo postavenie dotknutých obcí priznané tým obciam, ktorých územie môže byť zasiahnuté vplyvmi v súvislosti s projektom hlbinného úložiska VJP. Hoci je pozitívnym posunom, že do Konania bol v pozícii dotknutého orgánu prizvaný Nitriansky a Banskobystrický samosprávny kraj, v ktorých sa nachádzajú uvažované lokality pre hlbinné úložisko, tento krok v žiadnom prípade nemôže nahradiť nezapojenie obcí dotknutých projektom hlbinného úložiska VJP. Zapojenie dotknutých obcí musí byť realizované od samotného počiatku procesu a ich postavenie musí byť reflektované už aj v oznámení o strategickom dokumente. Súčasný stav, keď tieto obce nepoživajú status dotknutých obcí od samotného začiatku SEA procesu podľa nášho právneho názoru spochybňuje legitímnosť tohto SEA procesu. Pritom nejde len o formálne hľadisko, ale aj o to, že občania týchto obcí neboli o Aktualizácii VP informovaní prostredníctvom webových sídiel a úradných tabulí obcí, v ktorých žijú. Ani zapojenie BBSK a NSK v etape pripomienkovania rozsahu hodnotenia nie je postačujúce - jednak informácia o rozsahu hodnotenia nie je zverejňovaná na inom mieste než na enviroportáli (t.j. nie napr. prostredníctvom obcí, BBSK, NSK), jednak zapojenie v neskorších fázach znamená, že nejde o efektívnu účasť v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a nie je vytvorená rovnosť príležitostí aktérov pre zapojenie sa do Konania.</p> <p>Za ďalší problematický aspekt považujeme to, že pripomienkovanie rozsahu hodnotenia v lehote 10 dní prebiehalo počas letného dovolenkového obdobia, čo mohlo samosprávam aj verejnosti výrazne obmedziť možnosť zapojiť sa do pripomienkovania (v prípade čerpania dovoleniek).</p> <p>2.</p> <p>Plne podporujeme cieľ vnútroštátneho programu č. 7 v časti C.8. Úlohy a ciele, t.j. "<i>V rámci vyradovania JE A1 zabezpečiť monitorovanie rádioaktivity kanálu Manivier a priľahlých brehov rieky Dudváh s návrhom a realizáciou potrebných opatrení vrátane prípadnej sanácie</i>". Formuláciu "<i>a priľahlých brehov rieky Dudváh</i>" však žiadame rozšíriť tak, aby bolo zrejmé, že monitoring a prípadná sanácia sa má realizovať nielen v úseku Dudváhu v bezprostrednom okolí zaústenia kanálu Manivier do Dudváhu, ale v rozsiahlejšom úseku v smere toku Dudváhu tak, ako je to definované v rozsahu hodnotenia v EIA procese pre navrhovanú činnosť "<i>V. etapa vyradovania JE A1 a následné uvoľňovanie areálu JE A1 spod administratívnej kontroly</i>", kde sa uvádza "<i>plánovaný monitoring radiačnej situácie brehov realizovať v rozsahu dotknutého územia kanála Manivier a na území vodného toku Dudváh od miesta zaústenia kanála Manivier do Dudváhu, minimálne po ústie Dudváhu do Váhu v Siladiciach</i>".</p> <p>Ďalej požadujeme, aby do cieľov Aktualizácie VP bol zaradený aj záväzok zabezpečiť odstránenie náletovej vegetácie z kanála Manivier a jeho brehov a brehov vodného toku Dudváh (v smere toku od zaústenia Maniviera do Dudváhu), a to s termínom realizácie čo najskôr - do konca roka 2023, najneskôr do jari 2024.</p> <p>Ďalej požadujeme, aby do cieľov Aktualizácie VP bol zaradený aj záväzok zabezpečiť pravidelnú údržbu kanála Manivier a jeho brehov a brehov vodného toku Dudváh v k.ú. Žilkovce, a to najmä kosením vegetácie min. 2x ročne (na jar a koncom leta/na jeseň) a opatreniami eliminujúcimi eróziu a zosúvanie brehov. V súčasnosti</p>	<p>K bodu 1 (tretí odstavec): požiadavka je splnená, v správe o hodnotení je v časti II.3 uvedený zoznam obcí, u ktorých je predpoklad, že budú dotknuté navrhovanými prieskumnými lokalitami pre HÚ.</p> <p>K bodu 2 Požiadavky sú prevádzkového charakteru a presahujú predmet a zameranie strategického dokumentu. Uvedené požiadavky je možné uplatniť u prevádzkovateľa jestvujúcich jadrových zariadení v rámci poprojektovej prípravy, návrhu monitorovania zložiek ŽP v zmysle záverečných stanovísk z procesu EIA pre navrhované činnosti: „<i>V. etapa vyradovania JE A1 a následné uvoľňovanie areálu JE A1 spod administratívnej kontroly</i>“ a "<i>Optimalizácia spracovateľských kapacít technológií pre spracovanie a úpravu rádioaktívnych odpadov JAVYS, a. s. v lokalite Jaslovské Bohunice</i> "</p> <p><i>Tak ako je uvedené v pláne V. etapy vyradovania JE A1 bude v rámci nej realizovaný riadny monitoring radiačnej situácie brehov v rozsahu dotknutého</i></p>
---	--

totiž pravidelná údržba kanála Manivier nie je zabezpečená, čoho výsledkom je hustý porast viacročných náletov nielen na brehoch ale aj priamo na dne kanála Manivier. Hustý porast viacročných náletov sa nachádza aj na brehoch Dudváhu v úseku od zaústenia Manivieru po premostenie cesty III/1311 cez Dudvák. Súčasný stav kanálu Manivier nielenže znemožňuje vykonanie plánovaného monitoringu rádioaktivity kanálu Manivier (a prípadnej sanácie), ale aj zásadným spôsobom obmedzuje funkciu kanála Manivier pri odvode vôd - či už z jadrovej lokality J. Bohunice alebo z polí v okolí kanála. Vzhľadom na to, že Manivier vedie zastavaným územím obce Žilkovce, obávame sa rizika neželaného obmedzenia priepustnosti kanála, ktoré by mohlo viesť k zaplaveniu zastavaného územia obce.

Zodpovedajúcu úroveň údržby kanálu Manivier považujeme za podstatnú aj z hľadiska bezpečnosti prevádzky jadrových zariadení v jadrovej lokalite J. Bohunice. Ako sa uvádza aj na str. 133 správy o hodnotení navrhovanej činnosti "Optimalizácia spracovateľských kapacít technológií pre spracovanie a úpravu rádioaktívnych odpadov JAVYS, a. s. v lokalite Jaslovskej Bohunice" kanálom Manivier "je možné vypúšťať aj priemyselné odpadové vody v prípade plánovanej odstávky alebo poruchy, resp. nepredvídanej udalosti na potrubnom zberači SOCOMAN, za podmienky, že bude táto skutočnosť oznámená príslušnému úradu štátnej vodnej správy, SIŽP a ÚVZ SR." Ak teda kanál Manivier slúži ako havarijná záloha potrubného zberača SOCOMAN, je potrebné, aby bol udržiavaný v stave zodpovedajúcom tejto funkcii (čo v súčasnosti nie je).

Do rozsahu hodnotenia preto žiadame doplniť bod:

"Rozšíriť cieľ č. 7 v časti C.8. Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v Slovenskej republike nasledovne:

V rámci vyradovania JE A1 zabezpečiť monitorovanie rádioaktivity kanála Manivier a vodného toku Dudvák od miesta zaústenia kanála Manivier do Dudváhu, minimálne po ústie Dudváhu do Váhu v Siladiciach s návrhom a realizáciou potrebných opatrení vrátane prípadnej sanácie. Odstrániť náletovú vegetáciu a zabezpečiť pravidelnú údržbu, najmä kosenie, kanála Manivier a brehov Dudváhu (v k.ú. Žilkovce v smere toku od zaústenia Maniviera)."

3.

Do rozsahu hodnotenia Aktualizácie VP žiadame doplniť nasledovný bod:

"V správe o hodnotení uviesť odhad množstva (v t) tvoreného domáceho RAO, ktorý bude potrebné spracovať niektorou z technológií pre spracovanie a úpravu RAO v období rokov 2023 – 2030. Odhad množstva tvoreného RAO uviesť pre každý druh spracovania osobitne (napr. spaľovanie, pretavba, ...) a pre každý rok z obdobia rokov 2023 – 2030. V správe o hodnotení vyhodnotiť, či existujúca kapacita technológií pre spracovanie a úpravu RAO kapacitne postačuje pre potreby SR a kvantifikovať kapacitné rezervy s ohľadom na potreby SR."

Túto požiadavku odôvodňujeme tým, že v zisťovacom konaní pre navrhovanú činnosť "Optimalizácia kapacít spaľovania JZ TSÚ RAO" v roku 2018 bola potreba výstavby druhej spaľovne RAO (PS 45) odôvodňovaná navrhovateľom nasledovne:

"V období rokov 2020 - 2023 sa aktuálne očakáva nárast tvorby spáľiteľných RAO z vyradovania jadrových

územia kanála Manivier a na území vodného toku Dudvák od miesta zaústenia kanála Manivier do Dudváhu, minimálne po ústie Dudváhu do Váhu v Siladiciach aj s príslušným dopadom na existujúcu náletovú vegetáciu. Výsledkom bude zhodnotenie úrovne kontaminácie a prípadného vplyvu na ŽP. V prípade ak to z pohľadu platnej legislatívy bude nevyhnutné, bude v spolupráci s dotknutými orgánmi štátnej správy zabezpečená sanácia príslušného územia vrátane ostatných súvisiacich činností. Údržba kanála Maniviera a prípadná likvidácia náletových drevín bude realizovaná s prihliadnutím jeho aktuálny stav a požiadavky legislatívy.

Z vyššie uvedeného vyplýva že realizácia prípadnej sanácie v požadovanom termíne od roku 2023, resp. začiatku 2024 roku je technicky, legislatívne a aj z finančného hľadiska nerealizovateľná.

Požiadavka sa týka jestvujúcich jadrových zariadení, ktoré sú povolené. Spaľovanie RAO a IRAO zo zahraničia v jestvujúcich spaľovniach RAO napriek tomu, že to Atómový zákon a ani Smernica Rady 2011/70/EURATOM o zodpovednom a bezpečnom nakladaní s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom nezakazuje bolo vykonávané v súlade so znením noviel zákonov 87/2018 a 17/1992 Z. z. , ktoré spaľovania RAO zo zahraničia zakazujú , nakoľko sa spaľovanie realizovalo na základe

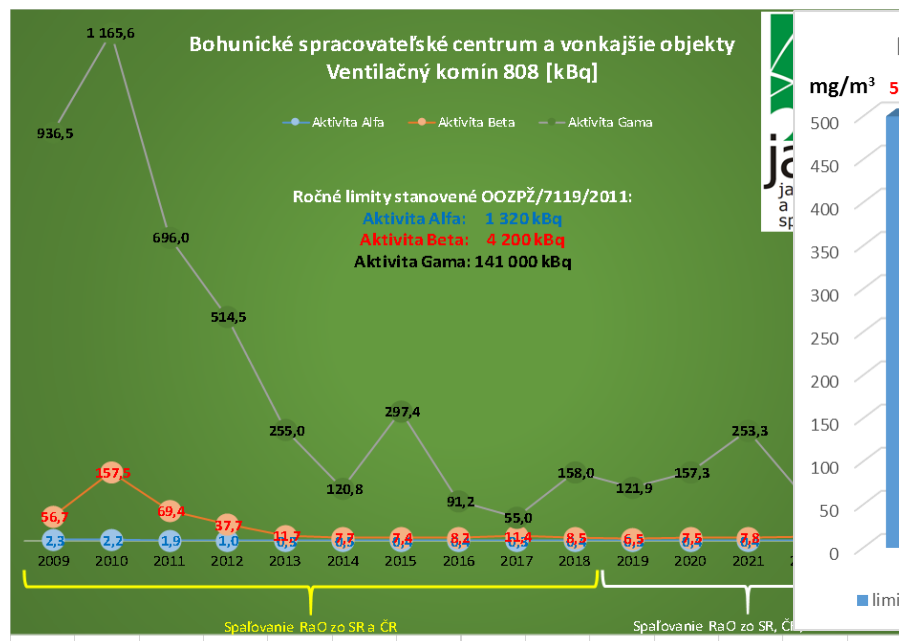

<p><i>elektrární A1 a JE V1 na úrovni cca 50 %, ktorý vyplýva z plánovanej realizácie projektov a činností demontáže častí primárneho okruhu týchto jadrových elektrární. Zároveň od roku 2020 sa uvažuje so začiatkom produkcie spáliteľných RAO z prevádzky jednotlivých blokov JE EMO 3 a 4. Z uvedených dôvodov je pre navrhovateľa nevyhnutné mať v nasledujúcom období k dispozícii prevádzkyschopné technologické zariadenie na spaľovanie pevného a kvapalného RAO, ktoré bude schopné spracovávať RAO v rozsahu posúdenej kapacity 240 ton spracovaného odpadu za rok tak, aby naša spoločnosť vedela v prvom rade pružne zabezpečiť vznikajúce požiadavky na spracovanie RAO z vyradovania a taktiež z prevádzky JZ v Slovenskej republike."</i></p> <p>Množstvo spaľovaného domáceho RAO sa v rokoch 2016-2018 pohybovalo na úrovni cca 80-85 ton ročne. V nasledujúcich rokoch však napriek vyššie uvedenému vyjadreniu došlo k poklesu množstva spaľovaného domáceho RAO (cca 60 t v rokoch 2019 a 2020; 38,25 t v roku 2021 a 35,53 t v roku 2022). Prudko však narástlo množstvo spaľovaného zahraničného RAO z úrovne cca 45-50 t/rok v období 2016-2019 na 114,62 t v roku 2021 a 231,68 t v roku 2022. Z mesačných výkazov o spaľovaní RAO zverejňovaných spoločnosťou JAVYS ďalej vyplýva, že v období od augusta 2022 do mája 2023 nebol spaľovaný žiaden RAO slovenského pôvodu. Požiadavka na predloženie odhadov pre obdobie 2023 – 2030 vyplýva z toho, že Aktualizácia VP "predstavuje vlastnú stratégiu nakladania s RAO a VJP pre obdobie rokov 2023 – 2030 s výhľadom na ďalšie obdobie".</p> <p>4.</p> <p>Plne podporujeme bod 2.2.16 rozsahu hodnotenia:</p> <p><i>"Pri posudzovaní vplyvov strategického dokumentu identifikovať toky rádioaktivity a hmotnosti pri nakladaní s RAO a vplyvy spracovania RAO, špeciálne však RAO zo zahraničia (zohľadniť čl. 4 ods. 2 smernice 2011/70 EURATOM);"</i></p> <p>V zmysle bodu 3. nášho stanoviska k oznámeniu o Aktualizácii VP žiadame, aby v správe o hodnotení boli vysvetlené významné rozdiely v aktivite na vstupe a výstupe spracovania RAO spaľovaním. Vzhľadom na to, že legislatíva SR pri spracovaní zahraničného RAO vyžaduje len vyrovnanie bilancie aktivity a nie vyrovnanie rádionuklidového zloženia RAO na vstupe a produktov spracovania a úpravy na výstupe, žiadame, aby v správe o hodnotení boli vyhodnotené vplyvy spracovania zahraničného RAO v SR na rádionuklidový inventár v SR, t.j. napr. či dochádza resp. môže dochádzať k "výmene" nejakého druhu rádionuklidov zo SR za iný druh rádionuklidov zo zahraničia (ak áno, tak v akej miere). Žiadame, aby bolo vyhodnotené, či je splnená podmienka konečnej zodpovednosti zahraničných štátov za "bezpečné a zodpovedné uloženie týchto materiálov vrátane akéhokoľvek odpadu, ktorý vznikne ako vedľajší produkt" v zmysle čl. 4 ods. 2 smernice 2011/70 EURATOM.</p> <p>Navrhujeme preto doplniť bod 2.2.16 rozsahu hodnotenia napr. nasledovne:</p> <p><i>"Pri posudzovaní vplyvov strategického dokumentu identifikovať toky rádioaktivity a hmotnosti pri nakladaní s RAO a vplyvy spracovania RAO, špeciálne však RAO zo zahraničia (zohľadniť čl. 4 ods. 2 smernice 2011/70 EURATOM); vysvetliť rozdiely v aktivite na vstupe spaľovania RAO a v popole; vyhodnotiť vplyvy spracovania zahraničného RAO v SR na "domáci" rádionuklidový inventár a rádionuklidové zloženie</i></p>	<p>podpísaných zmlúv pred účinnosťou noviel zákonov 87/2018 a 17/1992 Z. z. v súlade s prechodnými ustanoveniami noviel týchto zákonov.</p> <p>V roku 2013 a v období rokov 2015 – 03/2022 boli spaľované slovenské aj zahraničné RAO na spaľovni PS 06, v roku 2022 bolo koncom apríla uvedené do prevádzky druhé spaľovacie zariadenie PS 45 v obj. 809. Obidve spaľovacie zariadenia počas prevádzky spĺňajú koncentračné limity jednotlivých znečisťujúcich látok schválené Úradom jadrového dozoru SR v internom prevádzkovom predpise „Limity a podmienky bezpečnej prevádzky jadrového zariadenia Technológie na spracovanie a úpravu RAO“. Z priložených grafov č.1 a č.2 (pod tabuľkou) je zrejmé, že spracovanie zahraničných RAO nemá zásadný vplyv na úroveň koncentrácie jednotlivých znečisťujúcich látok uvoľňovaných do ovzdušia, pričom na spaľovanie zahraničných RAO sú využívané voľné kapacity spaľovacích zariadení bez vplyvu na spaľovanie RAO z vyradovania a prevádzky jadrových zariadení v SR. Pričom pri činnostiach vyradovania a prevádzky JZ sú využívané modernejšie postupy s cieľom minimalizovať tvorbu RAO v rámci týchto procesov v súlade s požiadavkami Atómového zákona a z toho dôvodu produkcia spáliteľného RAO z prevádzky a vyradovania JZ v SR z roka na rok klesá. V súlade so znením § 21 Zákona 541/2004 Z.z. a Vyhlášky ÚJD SR č.30/2012 Z.z. je v rámci spracovania RAO a návratu sekundárneho RAO povinnosť dodržať ekvivalentnú, resp. alikvotnú hodnotu aktivity.</p> <p>Napríklad vzhľadom k existujúcej krížovej kontaminácii spaľovne RAO PS06 v BSC RAO alfa nuklidmi zo spracovania RAO z vyradovania JE A1 bolo v súlade s legislatívou v rámci bilancie využívané porovnanie rádiotoxicity dovezených a</p>
---	---

<p>"domáceho" RAO."</p> <p>5.</p> <p>Do rozsahu hodnotenia ďalej žiadame doplniť bod: <i>"Vyhodnotiť, či spracovávanie zahraničného RAO môže negatívne vplyvať na dodržiavanie časového harmonogramu a plnenie úloh spojených s vyradovaním jadrových zariadení, nakladaním s domácim RAO a VJP a ukladaním domáceho RAO a VJP."</i></p> <p>Túto požiadavku odôvodňujeme tým, že v predchádzajúcich rokoch, kedy bolo značné úsilie venované výstavbe a sprevádzkovaniu druhej spaľovne RAO (PS 45) a spaľovaniu zahraničného RAO, došlo k posunu termínu ukončenia vyradovania JE V1 z roku 2025 na rok 2027 (pričom podľa správy NKÚ z roku 2022 je ohrozené dodržanie aj tohto posunutého termínu) a na projekt hlbinného úložiska VJP neboli čerpané žiadne resp. prakticky žiadne finančné prostriedky z NJF (hoci boli alokované milióny euro), t.j. posun v projekte hlbinného úložiska bol minimálny resp. žiadny.</p>	<p>vyvezených rádionuklidov v primárnom a sekundárnom RAO z toho dôvodu, že toxicita alfa nuklidov z pohľadu ich dlhodobého vplyvu na obyvateľstvo je vysoká. Takýto prepočet bilancie dovezených a vyvezených (sekundárnych) RAO je spracovávaný v súlade so Smernicou 96/29/EURATOM, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany zdravia pracovníkov a obyvateľstva pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia. V súlade s podmienkami rozhodnutia ÚJD SR č. 286/2022 sú na intranetovej stránke JAVYS zverejňované údaje o plánovanom nakladaní s jednotlivými druhmi RAO v príslušnom roku (domáce, vs. zahraničné), tzv. Toky RAO, okrem toho v zmysle podmienok rozhodnutia ÚJD SR č. 286/2022 sú na intranetovej stránke JAVYS v mesačných intervaloch zverejňované údaje o spracovaní domácich a zahraničných RAO spaľovaním s príslušnými bilanciami hmotností a aktivity primárnych a sekundárnych RAO. V súlade so znením § 21 Zákona 541/2004 Z.z. a Vyhlášky ÚJD SR č.30/2012 Z.z. je v rámci spracovania RAO a návratu sekundárneho RAO povinnosť dodržať ekvivalentnú, resp. alikvotnú hodnotu aktivity.</p> <p>Napr. vzhľadom na krížovú kontamináciu spaľovne RAO PS06 v BSC RAO alfa nuklidmi bolo v rámci bilancie využívané porovnanie rádiotoxicity dovezených a vyvezených rádionuklidov v primárnom a sekundárnom RAO z toho dôvodu, že toxicita alfa nuklidov z pohľadu dlhodobého vplyvu na obyvateľstvo je vysoká. Pre dokladovanie ekvivalencie sa používa výpočet efektívnej dávky, ktorú prijme kritický jednotlivец počas 50 rokov od príslušného zdroja ionizujúceho žiarenia. Výpočet je spracovávaný v súlade so Smernicou 96/29/EURATOM, ktorou sa stanovujú základné</p>
---	--

bezpečnostné normy ochrany zdravia pracovníkov a obyvateľstva pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia.

Graf č.1

Graf č.2

